

พระบรมราชโองการ สืบสานมรดกโลก

ช่วงระยะเวลาที่ทรงครองราชย์ ได้
พระราชทานพระราชดำริอันก่อให้เกิด
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาก

สถาปัตยกรรม
วัฒนธรรม

สัมภารต์เรือครุฑานคราษฎร์พันธุ์

ลักษณ์ มนต์

จังหวัดพะเยา

สัมภารต์เรือครุฑานคราษฎร์พันธุ์

เห็นว่าครั้งหนึ่งที่ดินตรงนี้เสื่อมสภาพมาก
จริงๆ โดยปกติแล้วต้นมะม่วงที่ปักไว้
ทั่วไปหากตัดแต่งกิ่ง หลังจากนั้นก็จะแตก
อีกต่อไปใหญ่กว่าเดิมเป็นต่อๆ กัน

“หักษณะของประเทศไทยนี้ โถงงานของมูลนิธิชัยพัฒนา นั้นก็คือ ความสงบ...เป็นเมืองไทยที่มีความเจริญก้าวหน้า ตามเป็นหักษณะของการพัฒนาตามที่ได้ตั้งขึ้นมูลนิธิชัยพัฒนา ซึ่งของการพัฒนานี้มีจุดประสงค์คือ ความสงบความเจริญ

เมื่อต้นเดือนธันวาคมนี้ ผู้ได้ มอบหมายให้ คุณยอดมนู ภรณวนคร ดำเนินการครอบจักรวาล ไปด้วย สำหรับการที่ โครงการสวนสมเด็จพระ ศรีนครินทรารามราชานนี ดำเนินการ พระยาอำเภอช่องจักราชบุรี โดย มี คุณฉัฐพงศ์ ดาภิม ผู้จัดการโครงการ ดำเนินการเพื่อสนับสนุนการพัฒนา ที่สำคัญที่สุด คือ การดำเนินการ โครงการสวนสมเด็จพระศรีนครินทรารามราชานนี ที่อ่าเภอช่องจักราช ดำเนินการอันเนื่องมาจากพระ ราชดำริ โครงการหนึ่งซึ่ง อยู่ในความดูแลของมูลนิธิ ชัยพัฒนา คุณฉัฐพงศ์เล่าว่า ประวัติความเป็นมาของโครงการ แห่งนี้ว่า พื้นที่ตั้งโครงการ

(พระราชาดำรัสพระราชทานเดิมพระปรมินทรมหา ภูมิพลอดุลยเดช วันที่ 4 ธันวาคม 2537) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระมหากรุณาธิคุณต่อปวงชนชาวไทยอย่างหาที่สุดมิได้ ตลอด

โครงการสวนสมเด็จพระศรีนครินทรารามราชานนีที่อ่าเภอช่องจักราช เป็นโครงการ อันเนื่องมาจากพระ ราชดำริ โครงการหนึ่งซึ่ง อยู่ในความดูแลของมูลนิธิ ชัยพัฒนา คุณฉัฐพงศ์เล่าว่า ประวัติความเป็นมาของโครงการ แห่งนี้ว่า พื้นที่ตั้งโครงการ

พระราชาบุลwareysamdejaphrakrinntraramrajanee

ก้มม:เพื่อง

โครงการสวนสมเด็จพระศรีฯ อ่าเภอช่องจักราช จัง

ช่วงระยะเวลาที่ทรงครองราชย์ ได้ พระราชทานพระรัชดาภิเษกนกอให้เกิด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาก กว่าสี่พันโครงการ มีทั้งโครงการพัฒนา ด้านแหล่งน้ำ โครงการพัฒนาด้านการเกษตร โครงการพัฒนา ด้านสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมอาชีพ โครงการ พัฒนาด้านสาธารณสุข โครงการพัฒนาด้านคุณภาพและสื่อสาร สร้างสรรค์สังคมและการศึกษา โครงการพัฒนาแบบบูรณาการ และอื่นๆ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระรัชดาภิเษกนกอให้ตั้ง “มูลนิธิชัยพัฒนา” ได้ จดทะเบียนจัดตั้งเป็นมูลนิธิเมื่อปี พ.ศ.2531 โดยทรงดำรง ตำแหน่งเป็นนายกตุตติมศักดิ์ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็น องค์ประธาน เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนในลักษณะ ของการดำเนินงานพัฒนาต่างๆ ในการลีที่ต้องถูกจำกัดด้วย

ป้ายทางเข้าสวนสมเด็จพระศรีนครินทรารามราชานนี

การเดินทางมีความอุดมสมบูรณ์ แต่ถูก ท่านผู้หญิงทัศนารัตน์ ทรง แห่งว่างพื้นที่ และทำการเกษตรเชิงเดี่ยว เวลาต่อมา หมู่บ้านเจ้าคุณสาส์น ต่อเนื่องหลายปี จนที่เดนที่เคยมีความ ท่านผู้หญิงทัศนารัตน์ ทรง คุณสมบูรณ์กลับเสื่อมโstrom ประกอบ น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินแด่พระรา

โครงการส่วนลดเพิ่งพระศรี จำากฉะจำฯ จัง

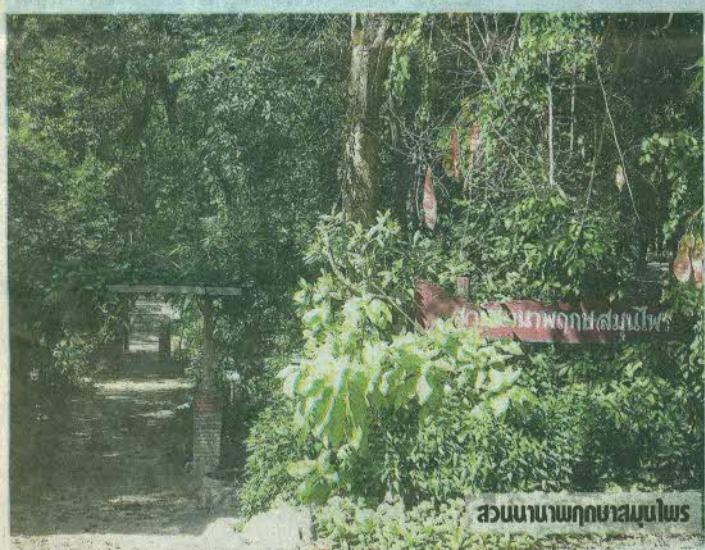
ช่วงระยะเวลาที่ทรงครองราชย์ ได้พระราชทานพระราชคำวิอันก่อให้เกิดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินามากกว่าสี่พันโครงการ มีทั้งโครงการพัฒนา

ด้านแหล่งน้ำ โครงการพัฒนาด้านการเกษตร โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ โครงการพัฒนาด้านสาธารณูป โครงการพัฒนาด้านคุณภาพและสื่อสาร สวัสดิการสังคมและการศึกษา โครงการพัฒนาแบบบูรณาการ และอื่นๆ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้ง “มูลนิธิชัยพัฒนา” ได้
จดทะเบียนจัดตั้งเป็นมูลนิธิเมื่อปี พ.ศ.2531 โดยทรงดำรง
ตำแหน่งเป็นนายกิตติมศักดิ์ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็น
องค์ประธาน เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนในลักษณะ
ของการดำเนินงานพัฒนาต่างๆ ในกรณีที่ต้องออกจำกัดด้วย

นายท่านเจ้าสุนนมติวพร: ศรีนครินทร์บรมราชย์พี

เงื่อนไขของกฎหมายที่ ระบุเป็น หรือองค์ประมวลที่ระบบ
ราชการไม่สามารถดำเนินการได้ทันที จนเป็นเหตุให้การ
แก้ไขไม่สอดคล้อง หรือทันกับสถานการณ์ที่จำเป็นเร่งด่วน
ที่จะต้องกระทำโดยเร็ว

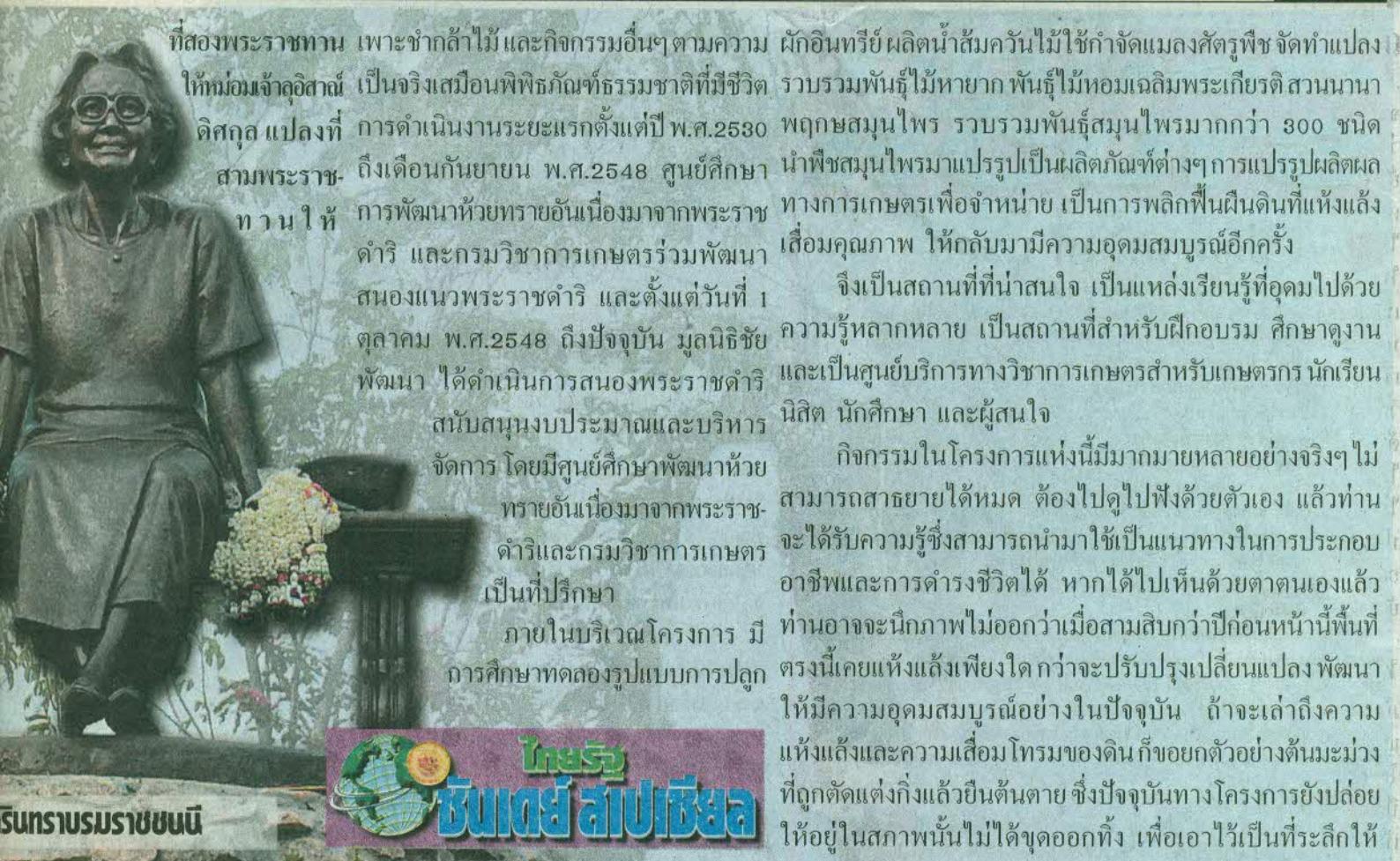
การที่มุลนิธิชัยพัฒนาเข้ามาดำเนินการเช่นนี้ ส่งผลให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง และรวดเร็ว โดยไม่ต้องอยู่ภายนอกข้อจำกัดใดๆ

การเดินทางมีความอุดมสมบูรณ์ แต่ถูก ท่านผู้หญิงทัศนารักษ์ ทรง
แห่งวังพื้นที่ และทำการเกษตรเชิงเดี่ยว เวลาต่อมา หมู่บ้านเจ้าคุณสา^ก
ต่อเนื่องหลายปี จนที่ดินที่เกย์มีความ
อุดมสมบูรณ์กลับเสื่อมโกรธ ประกอบ
อาชีพเกษตรไม่ค่อยได้ผล เรียกว่าเป็น
พื้นที่ที่คุณภาพดินแย่ที่สุดในประเทศไทย
ก็ว่าได้ เกษตรกรจึงหันมาเลี้ยงดูสัตว์ที่ดิน^{น้ำ}
แล้วสมเด็จพระศรีนครินทร์ทรงทราบเรื่องนี้
จำนวนสามแปลง รวมเนื้อที่ประมาณ 340
ไร่ แปลงที่หนึ่งเป็นชื่อในพระนามภิไชย^{ภานุ}
สมเด็จพระศรีนครินทร์ทรงทราบเรื่องนี้แปลง แนวที่^{น้ำ}
พื้นที่ที่สองเป็นชื่อในพระนามภิไชย^{ภานุ}
พื้นที่ที่สามเป็นชื่อในพระนามภิไชย^{ภานุ}

ພາಠກັນທົບອະນຸມົດງານຊາຍ

ที่ส่องพระราชนาน เพาเว่ ทำก้าวไม้ และกิจกรรมอื่นๆ ตามความ ผู้อินทรีย์ผลิต้น้ำส้ม涓ันไม้ใช้กำจัดแมลงศัตรูพืช จัดทำแปลง
ให้หมู่บ้านจ้าวอุสสาห์ เป็นชิ้นเส้นมีอนพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต รวมรวมพันธุ์ไม้หายาก พันธุ์ไม้หอมเฉลิมพระเกียรติ สวนนานา
ดิศกุล แปลงที่ การดำเนินงานระบบแรกตั้งแต่ปี พ.ศ.2530 พฤกษ์สมุนไพร รวมรวมพันธุ์สมุนไพรมากกว่า 300 ชนิด
สำนักฯ ถึงเดือนกันยายน พ.ศ.2548 ศูนย์ศึกษา นำพืชสมุนไพรมาประรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ การประรูปผลิตผล
การพัฒนาหัวยกระดับน้ำใจจากพระราชดำริ ทางการเกษตรเพื่อจำหน่าย เป็นการผลิตที่นี่เดือนที่แห้งแล้ง
ดำเนินการ รวมวิชาการเกษตรร่วมพัฒนา เสื่อมคุณภาพ ให้กลับมา มีความอุดมสมบูรณ์อีกรึ
สนองแนวพระราชดำริ และตั้งแต่วันที่ 1 จึงเป็นสถานที่ที่น่าสนใจ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่อุดมไปด้วย
ตุลาคม พ.ศ.2548 ถึงปัจจุบัน มุ่งเน้นใช้ ความรู้หลากหลาย เป็นสถานที่สำหรับฝึกอบรม ศึกษาดูงาน
พัฒนา ได้ดำเนินการสนองพระราชดำริ และเป็นศูนย์บริการทางวิชาการเกษตรสำหรับเกษตรกร นักเรียน
สถาบันศูนย์และบริหาร นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจ
จัดการ โดยมีศูนย์ศึกษาพัฒนาหัวย ที่ได้รับความรู้ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบ
พระราชดำริและรวมวิชาการเกษตร เป็นที่ปรึกษา อาชีพและการดำรงชีวิตได้ หากได้ไปเห็นด้วยตามมองแล้ว
ภายในบริเวณโครงการ มี ท่านอาจจะนึกภาพไม่ออกว่าเมื่อสามสิบกว่าปีก่อนหน้านี้พื้นที่
การศึกษาทดลองรูปแบบการปลูก ตรงนี้เคยแห้งแล้งเพียงใด กว่าจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนา
ให้มีความอุดมสมบูรณ์อย่างในปัจจุบัน ถ้าจะเล่าถึงความ
แห้งแล้งและความเสื่อมโรมของดิน ก็ขอยกตัวอย่างด้านม่วง
ที่ถูกตัดแต่งกิ่งแล้วยืนต้นตาย ซึ่งปัจจุบันทางโครงการยังปล่อย
ให้อยู่ในสภาพนั้นไม่ได้ขาดออกทิ้ง เพื่อเอาไว้เป็นที่ระลึกให้

ไทยรัฐ
ขันเดย์ สีปีเซ็น

ระศรีนศรีนาราบรรณราชานัน จังหวัดเพชรบุรี

คุณยอแกมุ กมรนพาร์ท ที่ทำการอวนสมเก้าพาร์ค์รันคันทรีรีสอร์ทราชบูรี

พุกฤษ์สมุนไพร รวมรวมพันธุ์สมุนไพรมากกว่า 300 ชนิด
นำพืชสมุนไพรมาประรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ การประรูปผลิตผล
ทางการเกษตรเพื่อจำหน่าย เป็นการผลิตที่นี่เดือนที่แห้งแล้ง
เสื่อมคุณภาพ ให้กลับมา มีความอุดมสมบูรณ์อีกรึ

จึงเป็นสถานที่ที่น่าสนใจ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่อุดมไปด้วย
ความรู้หลากหลาย เป็นสถานที่สำหรับฝึกอบรม ศึกษาดูงาน
และเป็นศูนย์บริการทางวิชาการเกษตรสำหรับเกษตรกร นักเรียน
นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจ

กิจกรรมในโครงการแห่งนี้มีมากหลายอย่างเช่นๆ ไม่
สามารถระบุรายได้หมด ต้องไปดูไปฟังด้วยตัวเอง แล้วท่าน
จะได้รับความรู้ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบ
อาชีพและการดำรงชีวิตได้ หากได้ไปเห็นด้วยตามมองแล้ว
ท่านอาจจะนึกภาพไม่ออกว่าเมื่อสามสิบกว่าปีก่อนหน้านี้พื้นที่
ตรงนี้เคยแห้งแล้งเพียงใด กว่าจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนา
ให้มีความอุดมสมบูรณ์อย่างในปัจจุบัน ถ้าจะเล่าถึงความ
แห้งแล้งและความเสื่อมโรมของดิน ก็ขอยกตัวอย่างด้านม่วง
ที่ถูกตัดแต่งกิ่งแล้วยืนต้นตาย ซึ่งปัจจุบันทางโครงการยังปล่อย
ให้อยู่ในสภาพนั้นไม่ได้ขาดออกทิ้ง เพื่อเอาไว้เป็นที่ระลึกให้

เห็นว่ารังหนึ่งที่ดินตรงนี้เสื่อมสภาพมาก
จริงๆ โดยปกติแล้วดินจะมีความชื้นที่ปูดก็ริ้ว
หัวไปหากตัดแต่งกิ่ง หลังจากนั้นก็จะแตก
กิ่งแตกใบใหม่เจริญเติบโตต่อไปแต่จะมีราก

ตันนั้นถูกตัดแต่งกิ่งแล้วหดตัว เนื่องจากขาดน้ำ
สวนสมเด็จพระศรีนารินทร์ราชนันนี้อยู่ที่หมู่ 6
ตำบลสานพระยา อ่าเภอชะอ้อ จังหวัดเพชรบุรี อยู่ใกล้กับ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาหัวยกระดับน้ำใจจากพระราชดำริ
ระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึง โครงการสวนสมเด็จพระศรีนาริน
ทร์ราชนันนี้ประมาณ 177 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง
ประมาณสองชั่วโมง

นักท่องเที่ยวหรือผู้สนใจสามารถเข้าไปชมโครงการได้
หากจะไปเป็นหมู่คณะ ควรติดต่อนัดหมายล่วงหน้าเพื่อขอ
วิทยากรนำชม โดยติดต่อที่หมายเลขโทรศัพท์ 0-3259-3100
หากไปเป็นกรุบครัวหรือกลุ่มเล็กๆ สามารถเข้าชมเองเพร

ผู้หญิงที่สนใจ ศรีสุวรรณ ในการ พืชต่างๆ ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อาทิ
ดื่มน้ำหมู่บ้านจ้าวอุสสาห์ ดิศกุล และ ระบบการปลูกพืชโดยมีผลไม้เป็นหลักการ
ผู้หญิงที่สนใจ ศรีสุวรรณ ได้ ทำการเกษตรแบบยั่งยืน ทฤษฎีใหม่ที่
กล้าๆ กลัวๆ ที่ดินดัดพระบาทสมเด็จ 1 หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ วนเกษตร และ

ຮະຕີຮ່ວມຕົກລາງນາບນັ້ນ ຈັງຫວັດເພບຮນູຮີ

ມາຮ່ວມຕົກລາງນັ້ນ

ໜັງໝູ່ທີ່ສັນນາລັບ ຄຣສຄຣມ ໃນ ພຶສຕ່າງໆ ທີ່ຄູກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາການ ອາຫິນ່ອນໄມ້ອ່ານເຈົ້າລຸ້ອສາົ່ວໂດຍມີຜລໄນ້ເປັນຫຼັກການ
ໜັງໝູ່ທີ່ສັນນາລັບ ຄຣສຄຣມ ໄດ້ ທຳການເກຍຕຽບແບບຍັ່ງຍືນ ຖຖະມົນຕີໃໝ່ຂັ້ນທີ່
1 ພົບເກຍຕຽບທຸນມື້ໃໝ່ ວິນເກຍຕຽບ ແລະ
ກາລົາ ດວຍເຫັນແດ່ພະນາຫຼາມສົມເລັດ
ໄວມີການຫາກຸມພລອດຄຸລຍເທິ່ງ ແລະ
ກົງກົງທ່ານພະວະຫານໃຫ້ມູນລືອື້ນຍັງ

ເມື່ອວັນທີ 17 ພຸດຍາຄົມ 2528 ພຣະອົງກີ່
ຕັ້ງພະວະຫານແນວພະວະຫານດຳວິໄຫ້
ພື້ນທີ່ນີ້ເວລັນນີ້ ເປັນສູນຍົກມາການ
ດ້ານເກຍຕຽບທີ່ເໝາະສົມກັນສາກົນ
ການສະດັບປະການ ການສ້າງເວືອນ

ເຫັນວັນໃຫຍ່

ຄະນະັດເຮັດແນກທັກສິກທາກີ່ກ່ຽວກົມ

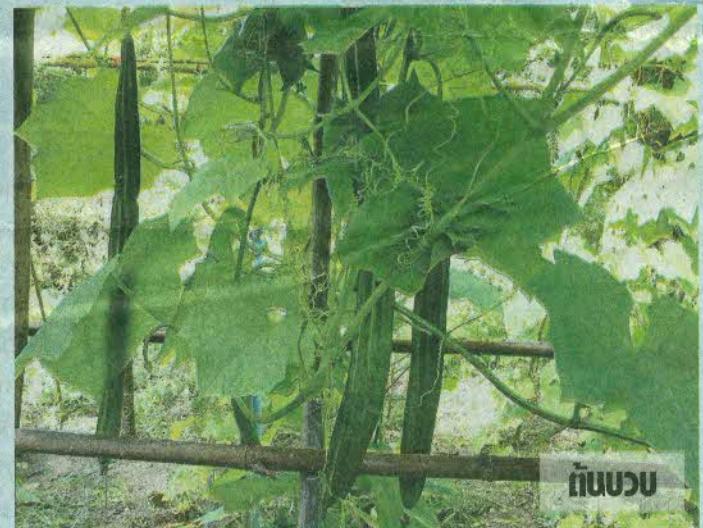

ສົວພະລິມີທະຫາຍຸບັດ

ເຫັນວ່າຄົງໜີ່ທີ່ດິນຕຽນນີ້ເສື່ອມສາກົນມາກ
ຈິງໆ ໂດຍປົກດີແລ້ວຕົນນະມ່ວງທີ່ປຸກໄວ້
ທ້າໄປຫາກຕັດແຕ່ງກິ່ງ ລັ້ງຈາກນັ້ນກີ່ຈະແຕກ
ກິ່ງແຕກໃນໄໝ່ເຈົ້າຕົບໂຕຕ່ອໄປແຕ່ມ່ວງ
ຕັນນັ້ນຄູກຕັດແຕ່ງກິ່ງ ແລ້ວຫຼຸດການເຈົ້າຕົບໂຕແຫ້ງຕາຍໄປເລຍ

ສົວສົມເຈົ້າຕົກລົງກວິນທ່ານຮ່າຍຮ່າຍນີ້ເຊື່ອໜູ້ທີ່ໜູ້ ຕໍ່
ດໍານລສານພະຍາ ອຳເກອະະ້າ ຈັງຫວັດເພບຮນູຮີ ອູ້ໄກລັກນ
ສູນຍົກມາການພັດນາຫ້ຍກາຍວັນແນ້ອງມາຈາກພະວະຫານ
ຮະບະທາງຈາກກຽມເທິ່ງ ຄົງໂຄງການສົວສົມເຈົ້າຕົກລົງກວິນ
ທ່ານຮ່າຍຮ່າຍນີ້ ປະມາລ 177 ກີໂຄນເມຕຣ ໃຫ້ເວລາເດີນທາງ
ປະມາລສອງໜ້າ ໂມງ

ນັກທ່ອງທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບໃຫຍ່
ທ້າໄປເປັນໜູ້ຄະນະ ກວດຕິດຕ່ອນນັດໝາຍລ່ວງໜ້າເພື່ອຂ
ວິທາການນຳໝາຍ ໂດຍຕິດຕ່ອນທີ່ໝາຍເລີດໂທຮັກພ້ 0-3259-3100
ທ້າໄປເປັນຄວບຄົວກ່າວເກີດລຸ່ມເລັກໆ ສາມາດເຂົ້າມເອງເພະະ

ກັບບົນ

ທາງໂຄງການໄດ້ຈັດທຳປ່າຍແສດງຮາຍລະເອີ້ນດາມຮູ້ານີ້ກົດກົມ
ຕ່າງໆໄວ້ໄ້ແລ້ວ

ສຸດທ້າຍນີ້ ຂອຍພຣໄທທຸກທ່ານມີຄວາມສຸນໃຫຍ່
ສ່າງທ້າຍປີເກົ່າຕ້ອນຮັນປີໃໝ່ ເດີນທາງປົວດັກຂໍ້ມູນ
ກົງກົງທ່ານພະວະຫານ ສົວສົມກັນສາກົນ
.....ສົວສົມປີໃໝ່ 2560.

ມ.ຮ.ວ.ຄັນດີສີ ສົວສົມວັດທະນີ